

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE DEC-CONSULT

JAARVERSLAG 2010

© DEC-Consult 2011. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder bronvermelding of zonder toestemming van DEC-Consult.

ALGEMEEN

Bij de invoering, begin 1997, van de gewijzigde Wet op de Dierproeven 1996, werd de toetsing van onderzoeksplannen door een erkende Dierexperimentencommissie (DEC) wettelijk verplicht gesteld. Vergunninghouders dierproeven met een omvangrijk werkprogramma droegen de door hen ingestelde DEC voor erkenning voor, of namen het initiatief tot het instellen van een DEC. Vergunninghouders met een minder omvangrijk programma dienden om te zien naar alternatieve (externe) mogelijkheden om hun onderzoeksplannen te laten toetsen door een DEC. De initiatiefnemers van DEC-Consult besloten reeds begin 1996 om landelijk na te gaan in hoeverre er behoefte bestond aan een niet-instellingsgebonden DEC. Naar aanleiding van deze oriëntatie werd overgegaan tot het oprichten van een Stichting DEC-Consult in november 1996, die voorzag in de benodigde rechtspersoon voor de in te stellen dierexperimentencommissie. De wettelijk vereiste ministeriële erkenning van de commissie werd in augustus 1997 verkregen.

De statutaire doelstellingen van de Stichting zijn als volgt omschreven: *Het bevorderen dat proefdiergebruik verantwoord geschiedt en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in ruimste zin des woords.*

Het bestuur van de stichting bestond eind 2010 uit 6 leden, die tevens lid waren van de DEC.

De Stichting DEC-Consult verleent haar diensten aan meerdere vergunninghouders. Met vergunninghouders die hun onderzoeksplannen wensen voor te leggen aan DEC-Consult wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten die op rechtsgeldige wijze de rechten, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van betrokken partijen regelt.

In het jaar 2010 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan met betrekking tot de vergunninghouders die gebruik maken van de diensten van DEC-Consult. Het totale aantal vergunninghouders (uit de publieke en private sectoren) bleef daarmee eind 2010 ongewijzigd op negen.

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE

De werkzaamheden van de dierexperimentencommissie vonden plaats binnen twee 'semi-permanente teams', die in principe één maal per maand vergaderden. Elk van de teams voldeed daarbij aan de wettelijke eisen betreffende evenredige vertegenwoordiging van deskundigheden, niet-betrokkenheid bij dierproeven, en uitsluiting van eventuele arbeidsverhouding tot vergunninghouders.

In 2010 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan voor wat betreft de leden van de DEC.

De dierexperimentencommissie was eind 2010 als volgt samengesteld (tussen haakjes: de deskundigheden die de Wet op de Dierproeven onderscheidt):

- Lid 1, voorzitter, (ethische toetsing); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 2, 2^e voorzitter (ethische toetsing); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 3, secretaris (ethische toetsing, proefdieren en hun bescherming); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 4, (dierproeven, alternatieven voor dierproeven) wel arbeidsverhouding¹; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 5, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming, ethische toetsing) wel arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 6, (alternatieven voor dierproeven, dierproeven, proefdieren en hun bescherming) geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 7, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming, ethische toetsing) geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 8, (ethische toetsing) geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 9, (alternatieven voor dierproeven, dierproeven); wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 10, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming); wel arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 11, (ethische toetsing); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;

¹ Aanvragers van adviezen zijn niet betrokken bij de besluitvorming over eigen onderzoeksprotocollen of niet bij de onderzoeksprotocollen van het bedrijf waar zij aan verbonden zijn. Evenmin maken DEC-leden die betrokken zijn bij dierproeven deel uit van een team waarin de onderzoeksplannen van hun instelling worden behandeld.

- Lid 12, (dierproeven, alternatieven voor dierproeven); geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 13, (dierproeven); geen arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven;
- Lid 14, (ethische toetsing, alternatieven voor dierproeven); geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven;
- Lid 15, (dierproeven, proefdieren en hun bescherming); wel arbeidsverhouding; wel betrokken bij dierproeven.

Enkele leden van DEC-Consult waren tevens door aangesloten vergunninghouders aangewezen als proefdierdeskundige, en waren derhalve niet betrokken bij de tot stand koming van adviezen aan de betreffende vergunninghouder. Zij waren in dat geval slechts als adviseur bij de werkzaamheden van de commissie betrokken.

De dierexperimentencommissie vergadert zo vaak als nodig is; in 2010 kwam de commissie in totaal 24 keer bijeen. Daarnaast werd in een beperkt aantal gevallen een advies uitgebracht door middel van schriftelijke consultatie van de leden.

De commissie tracht de toetsing van onderzoeksplannen voor alle betrokkenen zo inzichtelijk mogelijk te doen verlopen; daartoe is onder andere een uitgebreide toelichting bij het aanmeldingsformulier opgesteld die in toegankelijke termen de ethische toetsing uiteenzet. Het aanmeldingsformulier werd in 1998 aangepast in verband met veranderingen van wettelijke eisen (Registratie dierproeven en Besluit Biotechnologie bij Dieren) en bleef sindsdien ongewijzigd. De adviezen aan en overige inhoudelijke correspondentie met vergunninghouders en hun medewerkers geven ook zo duidelijk mogelijk de overwegingen van de commissie weer.

Gedurende het jaar werden diverse wetenschappelijk medewerkers van vergunninghoudende instellingen ontvangen om het werkprogramma toe te lichten.

Medio 2010 ontving DEC-Consult de schriftelijke rapportages van inspecties die in het kader van de handhaving Wod zijn uitgevoerd bij de DEC in november 2009. De werkwijze en de ethische toetsing door de DEC werd hierin als voldoende gekwalificeerd en gaf geen aanleiding tot nadere vragen of opmerkingen van de kant van de Inspecteur van de Voedsel en Waren Autoriteit.

EXTERNE CONTACTEN

DEC-Consult is lid van de vereniging van DEC's (NV-DEC). Een aantal leden van de DEC heeft dit jaar deelgenomen aan nascholingsbijeenkomsten en ledenvergaderingen van de NV-DEC. Verder stelt de DEC op aanvraag en op eigen initiatief informatie beschikbaar over haar werkwijze die anderen kunnen gebruiken bij hun werkzaamheden.

TOETSING VAN ONDERZOEKSPLANNEN

De adviezen kennen standaard een geldigheidsduur van één jaar. Deze periode kan op gemotiveerd verzoek van indiener worden verlengd, bijvoorbeeld indien dieren langer dan één jaar in experiment zitten. Indien er op een aangehouden aanvraag binnen 6 maanden geen reactie meer komt, dan wordt het dossier gesloten zonder advies. Voorzover adviestrajecten over de jaargrens heen zijn gegaan, zijn de uitgebrachte adviezen [REDACTED]

In een plenair jaaroverleg waar alle DEC-leden en haar adviseurs aanwezig zijn worden (problematische) kwesties in algemene zin aan de orde gesteld en wordt een eenduidige handelwijze afgestemd. Tevens fungeert het jaaroverleg als een aanvullende mogelijkheid voor de DEC-leden om zich op de hoogte te stellen van nieuwe ontwikkelingen in het onderzoek met proefdieren danwel met betrekking tot ethische toetsing en het functioneren van de DEC. In 2010 werd in dat kader aandacht besteed aan de aangepaste Europese Dierproevenrichtlijn EU2010/63 en de eventuele rol van DEC-Consult daarbij.
